

Tilberedning av parenteral ernæring - SSHF

Dokumentplassering:

I.2.2-43

Godkjent dato:

16.09.2025

Revideres innen:

16.09.2027

Sist endret:

16.09.2025

Revisjon:

3.00

Foretaksnivå/Generelle prosedyrer/Legemiddelhåndtering

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Endret fra Viant til Soluvit og Vitalipid

1. Hensikt:

Sikre at tilberedning av parenteral ernæring skjer på en forsvarlig måte.

2. Omfang:

Tilberedning av parenteral ernæring på sykehusets enheter.

Som alternativ til tilberedning på post er det også mulig å bestille tilberedning av komplekse parenterale blandinger på sykehus-apotek.

3. Ansvar

Enhetsleder har ansvar for å implementere prosedyren i enheten. Helsepersonell som tilbereder og deler ut legemiddel har ansvar for å følge prosedyren.

Lege er ansvarlig for ordinerer av parenteral ernæring, inkludert tilsetninger og administrasjonsmåte (perifer/sentral).
4. Handling:
4.1 Tilberedning

1. Tilberedning av parenteral ernæring skal foregå på egnet sted; fortrinnsvis medisinrom.
2. Arbeidsflaten hvor tilberedning skal skje, bør være ryddet og rengjort.
3. Nødvendig engangsutstyr skal være lett tilgjengelig under hele tilberedningen.
4. Bruk alltid **aseptisk arbeidsteknikk (se I.3.2-44 Tilberedning av legemidler - SSHF)** ved tilberedning av parenteral ernæring.
5. Tilberedning av parenteral ernæring bør utføres umiddelbart før ernæring skal gis.

4.2 Forberedelse

1. Tilstreb færrest mulig personer i rommet under tilberedning.
2. Utfør håndhygiene (1. gang). Desinfiser hendene med hånddesinfeksjonsmiddel. Dersom hendene er synlig forurenset, vask med såpe og vann før desinfeksjon. *Se I.1.9.1.3-1 Håndhygiene*
3. Arbeidsbenk eller sikkerhetsbenk hvor tilberedning av parenteral ernæring skal skje, vaskes med engangsklut med såpe og sprit (Ecolab Incidin duo®) eller med 70% desinfeksjonssprit på kompress som ikke loer. Hvis tilberedning skal skje i sikkerhetsbenk kastes absorberende underlag før vasking og tilberedning.
4. Finn frem legemidler og engangsutstyr.
5. Kontroller legemidlenes holdbarhet og utseende med tanke på partikler, fargeendring, utfelling, gassdannelse.
6. Hvis andre tilsetninger enn Soluvit®, Vitalipid® og Addaven® skal tilsettes ernæringsposen, sjekk for forlikelighet/blandbarhet. Alle produsenter av ernæringsposer har tabeller for maksimale mengder tilsetning som er mulig å foreta til posen. Sjekk alltid tabell før ekstra tilsetninger gjøres til ernæringsposen.
7. Utfør håndhygiene på nytt (2. gang).
8. Hvis ønskelig med bruk av hansker; ta på sterile engangshansker.
9. Tilbered parenteral ernæring på sterilt underlag eller på nylig rengjort overflate.

 Utarbeidet av:
**Sykehusapoteket Arendal og
 Kristiansand**

 Fagansvarlig:
Legemiddelkomiteen

 Verifisert av:
 □

 Godkjent av:
**På vegne av
 fagdirektøren Mikkel
 Peter Høiberg**

 Dok.nr:
D45106

		Tilberedning av parenteral ernæring - SSHF			Side: 2 Av: 2
Dokument-id: I.2.2-43	Utarbeidet av: Sykehusapoteket Arendal og Kristiansand	Fagansvarlig: Legemiddelkomiteen	Godkjent dato: 16.09.2025	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Mikkel Peter Høiberg	Revisjon: 3.00

Foretaksnivå/Generelle prosedyrer/Legemiddelhåndtering

4.3 Fremgangsmåte

1. Bryt sveisen mellom de tre kamrene i ernæringsposen. Gjøres i henhold til anvisning og rekkefølge fra produsent. Bland innholdet godt ved å vende posen fram og tilbake minimum 3 ganger.
2. Desinfiser membraner på hetteglass, usterile stusser på infusjonsposer og halser på glassampuller. Bruk steril kompress med Klorheksidinsprit 5 mg/ml eller 70% sterilfiltret sprit til desinfiseringen, la tørke i 30 sekunder.
3. Trekk opp og tilsett ordinerte tilsetninger.
  - a. Trekk opp Vitalipid® fra ampulle og tilsett i Soluvit® hetteglass.
  - b. Blandingen med Vitalipid® og Soluvit® tilsettes ernæringsposen. Vend posen et par ganger før neste tilsetning.
  - c. Addaven® tilsettes ernæringsposen.
  - d. Bland innholdet godt ved å vende posen fram og tilbake minst 3 ganger.
  - e. Hvis annet skal tilsettes ernæringsposen, bør det gjøres i følgende rekkefølge:
    1. Dipeptiven®
    2. Fosfat (PO₄)
    3. Natriumklorid (NaCl)
    4. Magnesiumsulfat (MgSO₄)
    5. Kaliumklorid (KCl)
    6. Calciumklorid (CaCl₂)

Bland godt mellom hver tilsetning.

4.4 Holdbarhet/kontroll/merking

1. Holdbarhet av ferdig tilberedt parenteral ernæring er maks 24 timer (romtemperatur).
2. Parenteral ernæring skal ikke anvendes dersom det er synlige partikler i løsningen. Kontroller ferdig tilberedt parenteral ernæring for utfelling av partikler, fnugg eller om blanding har «skilt» seg.
3. Merk ferdig tilberedt parenteral ernæring med tilsetningslapp for infusjon. Merkelapp skrives ut fra elektronisk kurve (MetaVision).
Tilberedt parenteral ernæring med tilsetninger og etikett kontrolleres og signeres av to sykepleiere.

Kryssreferanser

I.2.2-1	Legemiddelhåndtering: Dobbelkontroll, utførelse og dokumentasjon ved legemiddel administrasjon- SSHF
I.2.2-9	Legemiddelhåndtering, Ansvarsforhold og oppgaver - SSHF
I.2.2-11	Legemiddelhåndtering, istandgjøring og utdeling - SSHF
I.2.2-12	Legemiddelhåndtering- Ordinering av legemidler i pasientkurve/elektronisk kurve - SSHF
I.5.2.6.2.1.2-1	Håndhygiene
I.5.2.6.2.4.4-1	Intravaskulære kateterassosierte infeksjoner, forebygging

Eksterne referanser